

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Allmänna rådets möte den 13 december 2022

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (Ev.) A-punkter

Lagstiftande verksamhet

3. Förordningen om transparens och inriktning när det gäller politisk reklam

Beslutspunkt

Förslagets innehåll

Kommissionen presenterade den 24 november 2021 ett förslag till förordning om transparens och inriktning vad gäller politisk reklam. Förslaget innehåller harmoniserande krav på transparens då en tjänsteleverantör utarbetar, placerar, främjar, publicerar eller sprider politisk reklam. Utgivare av politisk reklam, dvs. olika medieföretag och nätverksplattformar, blir skyldiga att märka politisk reklam och att säkerställa att det finns ytterligare lättillgänglig information om det politiska sammanhanget. Förslaget innehåller också restriktioner för användningen av inriktnings- och förstärkningstjänster i de fall dessa innebär behandling av känsliga personuppgifter.

Förslag till svensk ståndpunkt

Den text som nu föreligger har förbättrats i flera avseenden genom förtydligade definitioner och för Sverige viktiga begränsningar i relation till yttrande- och pressfrihetsprinciper och nationell grundlagsreglering.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom den kompromiss som föreslås ligga till grund för en allmän inriktning i rådet. Detta då förslaget nu bedöms falla inom ramen för vad som förankrats i KU och inte bedöms strida mot svenska grundlagar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

EU-nämnden behandlade förordningsförslaget den 21 januari inför en riktlinjedebatt 17 juni inför en informationspunkt vid Allmänna rådet den 25 januari respektive den 21 juni. Kulturdepartementet informerade Konstitutionsutskottet om förslagets innehåll inför riksdagens subsidiaritetsprövning den 15 februari. Överläggning ägde rum i Konstitutionsutskottet den 24 mars och den 10 november.

4. Övriga frågor

Icke lagstiftande verksamhet

5. Förberedelser inför Europeiska rådet den 15 december 2022: slutsatser

Diskussionspunkt

Rådet ska förbereda Europeiska rådets möte den 15 december med utgångspunkt i ett utkast till slutsatser. Dessa har ännu inte delgivits medlemsstaterna. På dagordningen står Rysslands invasion av Ukraina, energi och ekonomi, säkerhet och försvar, södra grannskapet och yttre förbindelser.

Förslag till svensk ståndpunkt

Utkast till slutsatser har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

Regeringen fördömer Rysslands illegala aggression mot Ukraina. Rysslands upptrappade attackerna mot civila mål och energiinfrastruktur drabbar civilbefolkningen hårt. Regeringen anser att ett enat EU bör öka pressen på

Ryssland genom ytterligare sanktioner och effektivt ansvarsutkrävande. EU bör fortsatt förse Ukraina med aktivt politiskt, ekonomiskt, militärt och humanitärt stöd. Det är angeläget att EU även stödjer Ukrainas fortsatta reformsteg inom ramen för EU-närmandet.

Regeringen konstaterar att de ekonomiska utsikterna i EU är mycket osäkra och att det är viktigt att följa utvecklingen noga. Samtidigt anser regeringen att det är viktigt att medlemsstaterna bedriver en ansvarsfull finanspolitik som säkerställer medelfristigt hållbara offentliga finanser. Eventuella åtgärder för att möta de ekonomiska utmaningarna bör vara välriktade, tillfälliga och kostnadseffektiva och det är viktigt att man inte inför kontraproduktiva stimulanser till ekonomin i ett läge med inflationstryck och utbudsstörningar.

Regeringen anser att omställningen till fossilfria energislag behöver påskyndas för att uppnå klimatmålen, stärka EU:s försörjningstrygghet och minska EU:s beroende av rysk naturgas. Det är dessutom viktigt med EU-enighet i frågor som rör energi. Regeringen anser att marknadskorregeringsmekanism inte bör leda till ökad gasanvändning, försämrade försörjningstrygghet eller att stabiliteten och funktionen på energiderivatmarknaden försämras. Det är viktigt med välfungerande energimarknader.

Regeringen välkomnar en fördjupning av EU:s säkerhets- och försvarssamarbetet i enlighet med den inriktning som lagts fast genom Strategiska kompassen. Regeringen välkomnar en vidareutveckling av EU:s försvarsinitiativ där den övergripande ambitionen är att stärka Europas samlade försvarsförmåga och industriella kapacitet. Målsättningen bör vara att fylla strategiska luckor och en stärkt operativ kapacitet, utan att snedvrیدا konkurrensen på den försvarsindustriella marknaden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd med EU-nämnden inför den första diskussionen om dagordningen för Europeiska rådets möte ägde rum den 11 november inför Allmänna rådets möte den 18 november.

6. Slutsatser om utvidgningen och stabiliserings- och associeringsprocessen

Beslutspunkt

Förslagets innehåll

Allmänna rådet förväntas besluta om slutsatser om utvidgningen samt stabiliserings- och associeringsprocessen. Rådet förhandlar årligen slutsatser som reaktion på EU-kommissionens utvidgningspaket. Utvidgningspaketet för 2022 innehåller ett meddelande om utvidgningsprocessen samt landrapporter för Albanien, Bosnien och Hercegovina, Kosovo, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien och Turkiet. EU-närmandet i Georgien, Moldavien och Ukraina omfattas inte av årets utvidgningspaket men omnämns i de föreslagna slutsatserna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer att rådsslutsatser antas om utvidgningen samt associerings- och stabiliseringsprocessen.

Regeringen anser att utvidgningsprocessen är central för att skapa förutsättningar för en god utveckling och säkerhet i Europa. Efter Rysslands invasion av Ukraina är det särskilt angeläget att stärka EU:s band till närområdet. Utvidgningsprocessen är ett viktigt verktyg för detta ändamål och för att stötta Ukraina.

Genom rådsslutsatserna sänder EU viktiga samlade budskap kring utvidgningspolitiken och inriktningen för ländernas EU-närmande. Det är viktigt att EU-närmandet sker på basis av egna meriter i de länder som vill bli medlemmar. Reformansträngningar för att stärka rättsstaten och för att bekämpa korruption och organiserad brottslighet är centrala. Medlemskap i EU är aktuellt först när alla villkor uppfyllts. Samtidigt ska EU hålla vad som lovats när kriterierna för att gå vidare i processen uppnåts.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Utkastet till slutsatser har tidigare behandlats i EU-nämnden den 22 juni inför möte med Europeiska rådet den 23-24 juni.

7. Den årliga rättsstatsdialogen: landsspecifik diskussion

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Den årliga rättsstatsdialogen kommer att äga rum inom den ram som fastställdes i Allmänna rådets slutsatser från den 16 december 2014. Sedan 2020 genomförs dialogen strukturerat i en horisontell del och i flera landsspecifika diskussioner.

Vid rådets möte den 13 december kommer landsspecifika diskussioner att äga rum med Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien och Sverige. Dessa diskussioner kommer att grunda sig på den inledande sammanfattningen i respektive landkapitel i kommissionens andra årliga rättsstatsrapport från 2022. Kommissionen har i denna rapport granskat fyra områden; de nationella rättssystemen, åtgärder mot korruption, situationen för media samt ”kontroll och balans” i det institutionella systemet.

För Sveriges del handlar rekommendationerna om att fortsätta med arbetet i sittande grundlagsutredning för att stärka demokratin och domstolarnas oberoende, utvärdera reglerna för påverkan när det gäller höga beslutsfattare i/nära regeringen, stärka kampen mot mutor i utlandet och se till att reformeringen av finansieringen av det civila samhället (”demokrativillkor”) inte otillbörligt påverkar engagemanget i civilsamhällesorganisationer.

Förslag till svensk ståndpunkt

Kommissionens rapport visar tydligt att det finns problem på rättsstatsområdet i flera av EU:s medlemsstater. Regeringen ser mycket allvarligt på denna utveckling och det är därför angeläget att dessa diskussioner äger rum. Regeringen anser att det finns anledning att diskutera och utbyta erfarenheter om utvecklingen i samtliga medlemsstater och kontinuerligt arbeta för att stärka respekten för rättsstatens principer i hela EU.

Vid de landsspecifika diskussionerna avser regeringen redovisa situationen på rättsstatsområdet i Sverige samt vad som görs för att följa rekommendationerna. Regeringen tar rekommendationerna på allvar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Landspecifika diskussioner har tidigare behandlats i EU-nämnden den 13 november 2020 inför det informella videomötet i Allmänna rådet den 17 november 2020, den 16 april 2021 inför det informella videomötet i Allmänna rådet den 20 april 2021, den 19 november 2021 inför det informella videomötet i Allmänna rådet den 23 november 2021 och den 8 april 2022 inför Allmänna rådets möte den 12 april 2022.

8. Lagstiftningsplanering: Gemensam förklaring om EU:s lagstiftningsprioriteringar för 2023-2024

Besluts punkt

Förslagets innehåll

Genom det interinstitutionella avtalet (IIA) har rådet och Europaparlamentet fått en ökad möjlighet till insyn i lagstiftningsplaneringen. Vid mötet väntas rådet välkomna den gemensamma förklaringen för 2023. Dokumentet har förhandlats fram av ordförandeskapet, Europaparlamentet och kommissionen.

Förslag till svensk ståndpunkt

Medlemsstaterna har ännu inte tagit del av den gemensamma förklaringen för 2023.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Lagstiftningsplaneringen har tidigare behandlats i EU-nämnden den 11 november inför mötet i Allmänna rådet den 18 november 2022 då kommissionens arbetsprogram för 2023 togs upp.

9. Den europeiska planeringsterminen 2023 – färdplan

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Det nuvarande tjeckiska och inkommande svenska ordförandeskapet förväntas presentera en planeringsöversikt (färdplan) för den europeiska planeringsterminen 2023. Utkast till färdplanen har delgivits medlemsstaterna. Terminen fokuserar på uppföljning av medlemsstaternas

ekonomiska och sociala politik. Höstpaketet presenterades den 22 november 2022. Medlemsstaterna väntas lämna in sina nationella reformprogram före 30 april. Landrapporterna och de landsspecifika rekommendationerna presenteras i vårpaketet i slutet av maj. EU:s stats- och regeringschefer ställer sig bakom de landsspecifika rekommendationerna till medlemsstaterna i slutsatser från det Europeiska rådet. Därefter avslutas terminen efter att rekommendationerna antas i rådet för ekonomiska och finansiella frågor.

Den europeiska terminen är det ramverk inom EU som syftar till att öka samstämmigheten i rapporteringen och granskningen av medlemsstaternas åtgärder inom ramen för ekonomisk, sysselsättnings- och socialpolitik genom stabilitets- och tillväxtpakten, förfarandet för övervakning av makroekonomiska obalanser samt de nya EU-målen på det sociala området.

10. Uppföljning av återkopplingsevenemanget efter konferensen om Europas framtid

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Slutrapporten för Konferensen om Europas framtid (Framtidskonferensen) innehåller 49 övergripande förslag. I enlighet med slutrapporten sker en uppföljning av konferensen dels inom varje institutions ansvarsområde, dels i form av ett gemensamt återkopplingsevenemang under hösten 2022. Förslagen i framtidskonferensens slutrapport saknar formell status och det finns inget åtagande om att de ska följas upp.

Återkopplingsevenemanget ägde rum den 2 december. Varje institution presenterade sitt pågående arbete och hur de följt upp konferensens förslag. Medborgarna gavs tillfälle att reagera och lämna synpunkter. Vid rådsmötet förväntas ordförandeskapet summera diskussionerna vid återkopplingsevenemanget följt av en diskussion mellan medlemsländerna.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att uppföljningen av konferensen inte ska omfatta fördragsändringar eftersom det i nuläget inte finns någon samsyn kring vad som vore syftet med en sådan process och att den därmed kan bidra till att skapa och fördjupa sprickor inom EU-samarbetet. Därtill anser regeringen att det inte finns anledning att ändra den nuvarande institutionella balansen.

Det inkommande svenska ordförandeskapet står redo att fortsätta diskussionerna under våren 2023 där så bedöms påkallat.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Samråd med EU-nämnden om uppföljningen av konferensen om Europas framtid har skett i samband med möten i allmänna rådet den 20 maj, den 17 juni, den 20 september och den 14 oktober samt i samband med Europeiska rådets möte den 22 juni 2022.

11. Övriga frågor

-